C E N T R U L
NAȚIONAL DE
EVALUARE ŞI
EXAMINARE

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ŞI SPORTULUI

Evaluarea la disciplina Filosofie
în cadrul examenului naţional de bacalaureat 2011

Introducere

Conform **Metodologiei de organizare şi desfăşurare a examenului de bacalaureat – 2011**, aprobată prin ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, la examenul de bacalaureat 2011 elevii pot opta, în cadrul probei E. d), în conformitate cu filiera, profilul şi specializarea urmate, pentru una dintre următoarele discipline socio-umane: filosofie, logică şi argumentare, economie, psihologie şi, după caz, sociologie.

Pentru disciplina **Filosofie** pot opta, în cadrul probei scrise E. d), elevii care au absolvit liceul la profilul umanist din filiera teoretică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

Structura probei scrise la disciplina Filosofie

Structura probei scrise la disciplina **Filosofie** cuprinde trei subiecte, fiecare a câte 30 de puncte. Subiectele vor conține itemi cu răspuns scurt/ de completare, itemi tip întrebare structurată, itemi tip rezolvare de situații problematice şi itemi tip eseu cu răspuns restrâns (minieseu).

Subiectele de bacalaureat nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul şcolar reprezintă doar unul dintre suporturile didactice utilizate de către profesori şi elevi în vederea formării competențelor prevăzute de programa şcolară.

Competenţe de evaluat la disciplina Filosofie

- Precizarea semnificației filosofice a unor concepte
- Analizarea unui text filosofic din perspectiva temei, problemei, soluției propuse şi argumentelor cu care este susținută soluția
- Analizarea comparativă şi critică a structurii argumentative a unor puncte de vedere filosofice, a premiselor şi a consecințelor acestora
- Argumentarea unui punct de vedere personal referitor la o problemă filosofică

Precizări privind evaluarea probei scrise la disciplina Filosofie

Ponderea diferitelor tipuri de comportamente evaluate în cadrul probei scrise a examenului de bacalaureat 2011, la disciplina **Filosofie** este ilustrată în tabelul de mai jos:

Competenţă / Tip de comportament	Cunoştinţe, abilităţi/ deprinderi, atitudini				
Comportamente cognitive	**Cunoaştere**	**Înţelegere**	**Aplicare**	**Analiză –Sinteză**	**Evaluare**
Pondere	**20%**	**30%**	**15%**	**20%**	**15%**

Competențele de evaluat, înscrise în programa pentru examenul de bacalaureat 2011 la disciplina **Filosofie** sunt urmărite, în cadrul probei scrise, având în vedere raportul dintre competență şi comportamentele cognitive corespunzătore, conform prezentării anterioare.

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

I. TÉTEL (30 pont)

Válaszoljatok a következő követelményekre:

1. Pontosítsátok a *filozófia* fogalmának az értelmét Wittgenstein felfogása szerint. **4 pont**
2. Soroljatok fel három természetes jogot. **6 pont**
3. Magyarázzátok meg, explicit módon, a negatív emberi jogok egyik jellemzőjét. **10 pont**
4. Mutassátok be tömören, az emberi jogok tipológiája szerint, az állam szerepét/fontosságát az oktatáshoz való jog biztosításában. **6 pont**
5. Fogalmazzatok meg egy olyan állító filozófiai kijelentést, amely kapcsolatot teremt az *eutanázia* és az *emberi jogok* fogalmai között. **4 pont**

II. TÉTEL (30 pont)

Elemezzétek filozófiai szempontból a *politikai hatalom és a személyi szabadság* közötti viszonyt, figyelembe véve az alábbi támpontokat:

- nevezzetek meg egy filozófust, aki műveiben foglalkozott a politikai hatalom és a személyi szabadság közötti viszony tárgyalásával **4 pont**
- magyarázzatok meg egy filozófiai elméletet/nézőpontot, amely a politikai hatalom és a személyi szabadság közötti viszonyt tárgyalja **10 pont**
- a jelenkor társadalmából egy konkrét példával szemléltesd a fentebb bemutatott filozófiai elméletet/nézőpontot **6 pont**
- fogalmazzatok meg egy ellenvetést a bemutatott filozófiai elmélettel/nézőponttal szemben **6 pont**
- nevezzetek meg egy következményét a személyi szabadságnak egz olyan formáját, miszerint a politikai hatalom és az állampolgárok közötti viszony egy nem demokratikus társadalomban létezik **4 pont**

III. TÉTEL (30 pont)

A. Adott a következő szövegrész:

És lásd test és lélek ismerős számomra, egyik külső másik belső. Melyikükkel kellett volna keresnem Istenemet, akit testem révén kerestem? De jobb az, ami a belső.

(Ágoston, *Vallomások*)

Az alábbi szövegből kiindulva:

1. Pontosítsátok az Ágoston-i jelentését a *belső ember* fogalmának. **4 pont**
2. Mutassatok be egy más filozófiai elméletet/felfogást az emberi természetre vonatkozóan, és nevezzetek meg egy különbséget az Ágoston-i elmélettel szemben. **6 pont**
3. Körülbelül egy féloldalas terjedelemben pontosítsátok a létező összefüggest az *emberi természet* és az *istenség* fogalmai között, használván az Ágoston-i sajátos filozófiai nyelvezetet. **10 pont**

B. Tudván, hogy I. Kant szerint *egy ítélet, amit szigorú általánossággal gondolunk, s nem a tapasztalatbó nyerünkl, az az abszolút érvényes apriori*.

1. Nevezzétek meg a Kant-i a posteriori megismerés két jellemzőjét. **6 pont**
2. Fogalmazzatok meg egy egyéni véleményt a Kant-i szintetikus a priori matematikai kijelentések felfogásának aktualitásáról. **4 pont**

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

MODEL

- **Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. precizarea înțelesului dat de Wittgenstein conceptului de *filosofie* **4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru enumerarea oricăror trei drepturi naturale ale omului 3x2p= **6 puncte**
3. explicarea oricărei caracteristici a drepturilor negative ale omului **10 puncte**

Notă: În cazul în care candidatul doar menționează una dintre caracteristicile drepturilor negative ale omului fără să o explice, se acordă 4 puncte.

4. prezentarea succintă a rolului/importanței statului în asigurarea dreptului la educație **6 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care prezentarea este realizată din perspectiva tipologiei drepturilor omului. În caz contrar, se acordă 2 puncte.

5. formularea unui enunț afirmativ care să pună în relație conceptele date **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica raportului existent între puterea politică şi libertatea individuală (de exemplu, J.J. Rousseau) **4 puncte**
- precizarea oricărei teze/perspective filosofice despre raportul existent între puterea politică şi libertatea individuală (de exemplu, democrațiile liberale sunt regimuri politice care presupun legea majorității, având ca valori fundamentale libertatea şi egalitatea în drepturi a cetățenilor) **4 puncte**
- explicarea tezei/perspectivei filosofice precizate **6 puncte**
- ilustrarea tezei/ perspectivei filosofice explicate, printr-un exemplu concret **6 puncte**
  Notă: Punctajul se acordă numai în cazul în care exemplul vizează o situație din societatea contemporană.
- formularea unei obiecții la adresa tezei/ perspectivei filosofice explicate **6 puncte**
- menționarea unei consecințe asupra modului de exercitare a libertății individuale, având în vedere raportul care se stabileşte între puterea politică şi cetățeni, în cadrul unui regim nedemocratic **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A.

1. precizarea înțelesului dat de Augustin conceptului de *om interior* **4 puncte**
2. - precizarea tezei/ideii de bază a oricărei alte concepții filosofice despre natura umană (de exemplu, omul se aseamănă cu divinitatea prin întinderea voinței, însă intelectul uman este limitat) **3 puncte**
   - menționarea oricărei deosebiri existente între concepția lui Augustin despre natura umană şi concepția filosofică a cărei teză/idee de bază a fost precizată **3 puncte**
3. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sensul specific filosofiei lui Augustin **2 puncte**
   - evidențierea unei corelații existente între termenii dați (de exemplu, fiind o creație divină, omul este o imagine a Trinității, întrucât natura umană reflectă fiecare dintre ipostazele divinității) **4 puncte**
   - coerența textului redactat **2 puncte**
   - încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**

B.

1. câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale concepției lui I. Kant despre cunoaştere 2x3p= **6 puncte**
2. formularea unui punct de vedere personal referitor la actualitatea concepției lui I. Kant privind caracterul sintetic-a priori al propozițiilor matematice **4 puncte**